

פתח עינים, ושם תדעו שהסתום
העתיק הזה שעומד לשאלה
ברא אלה. ומי הוא? "מי",
ההוא שנקרא מקצה השמים
למעלה, שהכל עומד ברשותו.
ועל שהוא עומד לשאלה והוא
בדרך נסתר ולא גלוי נקרא
"מי", שהרי למעלה אין שם
שאלה. וקצה השמים הזה נקרא
"מי".

ויש אחר למטה שנקרא "מה".
מה בין זה לזה? אלא הראשון
הנסתר שנקרא "מי" עומד
לשאלה. כיון ששואל אדם
ומפשפש להסתכל ולדעת
מדרגה לדרגה עד סוף כל
הדרגות, כיון שמגיע לשם -
"מה". מה ידעת? מה הסתכלת?
מה פשפשת? הרי הכל נסתר
כבראשונה.

ועל הסוד הזה כתוב (איכה ב) מה
אעידך מה אדמה לך. כשנחרב
בית המקדש, יצא קול ואמר, מה
אעידך [נ"א] (ומה) מה אדמה לך, באותו מ"ה
אעידך [בכל יום ויום, [ומה] העידתי
בך מימים ראשונים, שכתוב
(דברים ל) העדתי בכם היום את
השמים ואת הארץ. ומה אדמה
לך, באותו גון ממש עטרתי
אותך בעטרות קדושות, עשיתי
לך שלטון על העולם, שכתוב
(איכה ב) הזאת העיר שיאמרו
פלילת יפי וגו'. קראתי לך
(תהלים קכב) ירושלים הבנויה כעיר
שחברה לה.

(איכה ב) מה אשׁוה לך - כמו שאת
יושבת בך, בך הוא כביכול
למעלה. כמו שלא נכנסים בך
עכשו העם הקדוש בסדרים
קדושים, בך נשבעתי לך שאיני
נכנס למעלה עד שיפנסו בך
אובלוסיך למטה. וזוהי נחמתך,
הואיל שהדרגה הזו אשׁוה לך
לך קיום ורפואה - מ"י ירפא לך.

ברא אלה. ומאן איהו. מ"י. ההוא דאקרי
מקצה השמים לעילא. דכלא קיימא
ברשותיה. ועל דקיימא לשאלה ואיהו בארץ
סתים ולא אתגליא, אקרי מ"י, דהא לעילא
לית תמן שאלה. והאי קצה השמים אקרי
מ"י.

ואית אחרא לתתא ואקרי מ"ה. מה בין האי
להאי, אלא קדמאה סתימאה דאקרי
מ"י קיימא לשאלה, כיון דשאל בר נש
ומפשפש לאסתכלא ולמנדע מדרגא לדרגא
עד סוף כל דרגין, כיון דמטי תמן, מ"ה. מה
ידעת, מה אסתכלתא, מה פשפשתא, הא
כלא סתים כדקדמיתא.

ועל רזא דנא כתיב, (איכה ב) מה אעידך מה
אדמה לך. כד אתחריב בי מקדשא נפק
קלא ואמר מה אעידך (נ"א ומה אדמה לך, ביהוה מ"ה
אעידך) בכל יומא ויומא, [והא] אסהידת בך
מיומין קדמאין דכתיב, (דברים ל) העדתי בכם
היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לך
בהוה גונא ממש עטרית לך בעטרין קדישין
עבדית לך שלטנו על עלמא דכתיב, (איכה ב)
הזאת העיר שיאמרו "פלילת" יפי וגו'
קרינא לך (תהלים קכ"ב) ירושלים הבנויה כעיר
שחברה לה.

מה אשׁוה לך. (איכה ב) כגוונא דאנת יתבה, הכי
הוא כביכול לעילא. כגוונא דלא עאלין
השתא בך עמא קדישא בסדרין קדישין, הכי
אומינא לך דלא איעול אנא לעילא עד
דיעלון בך אכלוסך לתתא. ודא איהו נחמה
דילך הואיל דדרגא דא אשׁוה לך בכלא.
והשתא דאנת חכא גדול פים שברך. ואי
תימא דלית לך קיימא ואסותא, מ"י ירפא
בכל. ועכשו שאת כאן, גדול פים שברך. ואם תאמר שאין